

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/form/r5414023597512,ROST-Franciszek.html>
2023-03-21, 17:45

ROST Franciszek

Osoba

ROST Franciszek

Urodzony

1890

Zmarł

1940

Opis

lekarz kompanii wielichowskiej, mjr. Wojska Polskiego.

Ur. się 9 listopada 1890 r. w Wielichowie, w rodzinie Hieronima i Józefy z Góreckich. Szkołę podstawową ukończył w rodzinnym mieście. W latach 1902-1911 uczęszczał do gimnazjum humanistycznego w Gnieźnie. Związał się tam z Towarzystwem Tomasza Zana. Był także członkiem tajnej trójzaborowej organizacji „Pet”. W lipcu 1910 r. odbył podróż do Królestwa celem nawiązania łączności z tamtejszymi organizacjami. W latach 1911-1914 studiował medycynę, kolejno na uniwersytetach: w Berlinie, Strasburgu i Lipsku, gdzie pracował w organizacjach robotniczych. Był członkiem tajnego związku akademickiego - Grupa Narodowa (GN), komisarzem Towarzystwa Tomasza Zana na okręg póln. b. prowincji poznańskiej, członkiem dyrekcji GN na Rzeszę Niemiecką. Pod jego kontrolą znajdowały się gimnazja w Nakle, Rogoźnie, Wągrowcu, Bydgoszczy i Inowrocławiu. Jako delegat dyrekcji GN, w czerwcu 1914 r. na zjeździe akademickim we Lwowie wziął czynny udział w manifestacji antyniemieckiej,

zorganizowanej w pobliżu konsulatu niemieckiego, 1 lipca stanął na czele grupy Pomorzaków i Poznaniaków, którzy wyjechali na kurs do Galicji.

Podczas I wojny światowej, od sierpnia 1914 do 1918 r. służył w armii niemieckiej. Pełnił służbę lekarza frontowego na stacji chirurgicznej szpitala polowego. Od 5 I 1919 r. służył w szeregach powstańczej kompanii wielichowskiej. Był przedstawicielem polskiej strony w rokowaniach dotyczących oddania Wolsztyna przez Niemców. Po 29 I 1919 r. brał udział w walkach na froncie pñ., gdzie opatrywał rannych na polu bitwy m.in. pod Szubinem, Rynarzewem, Kcynią i Żninem. Jako lekarz baonu 8 Pułku Strzelców Wielkopolskich, walczył na froncie pod Rawiczem, Miejską Górką, Jutrosinem. 11 XI 1919 r. przesunięty został do 10 Pułku Strzelców Wielkopolskich (późniejszy 68 Pułk Piechoty), z którym od stycznia 1920 r. przebywał na froncie litewsko-białoruskim, w okolicach Mołodeczna. W lutym zachorował na tyfus plamisty, 1 kwietnia otrzymał awans na kpt. lekarza. Od maja 1920 r. ponownie służył w szeregach 10 Pułku Strzelców Wielkopolskich - brał udział w walkach m.in. pod Wilejką, Parafianowem, Głębokiem. W listopadzie został skierowany jako dowódca do szpitala polowego 708 w ramach 17 Dywizji Piechoty.

Od grudnia do przeniesienia do rezerwy (I V 1921) był zastępcą szefa sanitarnego 17 Dywizji Piechoty. Następnie pracował w klinice w Poznaniu. Od I IV 1922 r. do wybuchu II wojny światowej był dyrektorem szpitala powiatowego w Nowym Tomyślu. Aktywnie działał w kilkunastu towarzystwach i organizacjach społecznych, m.in. jako delegat powiatowy Związku Weteranów Powstań Narodowych. Podczas wojny obronnej 1939 r. służył w szeregach Wojska Polskiego. Internowany w ZSRR, został zamordowany w Katyniu wiosną 1940 r. Był odznaczony m.in. Krzyżem Niepodległości i Krzyżem Walecznych.

Bibliografia

Z. Kościański, Rost Franciszek (1890-1940), (w:) Powstańcy wielkopolscy. Biogramy uczestników powstania wielkopolskiego 1918-1919, t. IV, red. B. Polak, Poznań 2008, s. 151.

Autor wpisu

Zdzisław Kościański